

TUNEL

Nekako s proleća, kad probuđena zemlja zamiriše nudeći se suncu da je oplodi, da bukne zelenim požarima trava i boja, da se nadima i diše zadovoljna u svojoj plodnosti, mene uhvate neki čudni nemiri. Zamirišu mi vozovi i pruge, pruže se preda mnoom dugi putevi oivičeni starim drvoredima sa belom linijom po sredini gubeći se u daljini pa me mame, mame na putovanje... do sledećeg brda, sledeće reke, planine iza one šume na bregu što drema u svetlosti boje pomorandže kasnog sunčanog popodneva. Moj duh tada napušta telo i leti, leti sve dalje, sve dublje kroz testo nataloženog zaborava, kroz godine nesećanja kao kroz tunel dok negde na kraju ne ugleda svetlost nekog davnog događaja, neka davno zaboravljena lica oživljavajući ih ponovo na neko vreme dajući nam mogućnost da ih sagledamo u novoj svetlosti našeg životnog iskustva.

Bilo mi je nekih dvanaest godina. Vreme kada smo na prekretnici iz detinjstva u adolescenciju ili tinejdžersko doba, kako se to sada kaže. Do tada sam živela u seoskoj sredini, u roditeljskom domu, u poznatom okruženju, među poznatim stvarima i ljudima.

Znala sam šta ću prvo videti kad se ujutro probudim, poznati zvuci su mилоvali ili parali moje uši. Poznati mirisi su se širili oko mene.

A onda sam se preselila u grad na dalje školovanje. U nepoznato. U različito. U novo. Neviđeno, nečuveno.

Nedoživljeno. U svoj novi život. U strepnju. U nepredvidivo. Gde nema roditelja. Teško je danas pojmiti tu razliku.

Ta dva sveta je razdvajao put od sata pešačenja do železničke stanice i tri stanice „ćirom“. Da li je tolika razlika između neba i zemlje?

Majka mi je rekla da za neki praznik dođem kući. Prvi put večernjim vozom sama! Strina me je smestila u voz a mama je trebalo da me sačeka.

Tako je moje putovanje počelo. Nisam smela da sednem da ne bih propustila stanicu. Zurila sam u mrak nosa priljubljenog uz staklo prozora kupea. Klopapa-klopapa, klopapa-klopapa, ću-ću, ću-ću, voz je grabio kroz noć njemu poznatom prugom. Ne i meni. Ranije sam retko putovala u grad i malo toga mi je bilo poznato. U mraku, ništa! Brisala sam dlanovima zamagljeno staklo prozora i buljila u pomrčinu. Klopapanje voza je nadjačavalo udaranje moga srca. Sve je imalo oblik avanture. Nisam imala nikakav pojam o vremenu. Moj duh je bludio negde daleko. Povremeno bih postajala na kratko svesna lakog žamora putnika iza mojih leđa. Nikoga od njih nisam poznavala.

Voz je lagano usporavao. Osetio se trzaj. Stao je. Čulo se dovikivanje. Pištaljka staničnog službenika, trupkanje i metež. Ponovo trzaj, pisak lokomotive, otegnut i prodoran. Nakon onog dubokog hu-ću, hu-ću usledilo je ujednačeno klopapanje. Na staklu, kao u ogledalu, mogla sam videti ritmično ljuljuškanje putnika. I ponovo je moj duh zaplovio dalekim prostranstvima.

Nakratko je voz ponovo stao. Ne znam kada sam postala svesna te činjenice. Još uvek sam bila na istom mestu, nepripremljena za izlaz kad je voz, uz teško stresanje lokomotive, krenuo. Koja je ovo stanica, upitala sam i sa užasom shvatila da je tu trebalo da izađem iz voza! Panično sam pokušala da otvorim

vrata ali su već bila čvrsto zaključana a voz je već ušao u tunel! Kao oduzeta sam stajaja ispred vrata ne znajući šta da radim. Taj tunel je bio granica mog poznatog sveta. Uvek kad smo čekali voz da dođe sa zebnjom sam zurila u tamno grotlo tunela iz koga se, ma koliko ga dugo čekali, iznenada pojavljivala crna neman lokomotive vukući za sobom crnozelenu zmiju vagona. Šta je iza tog tunela? Kakav se svet tamo krije? Ja noćas, silom prilika, prelazim tu granicu. U glavi mi bubnji. Strah me parališe. Šta ću sada? Šta da radim? Voz izlazi iz tunela i klopata kroz klisuru. U ušima mi bolno odjekuju svi ti zvuci kao da se dozivaju u pomrčini.

Jedva da osećam svoje telo. Nisam čak svesna ni ponovnog usporavanja i zaustavljanja voza. Vidim hladna neonska svetla i krajičkom preostale svesti shvatim da je to stanica. Moram napolje! Drmam kvaku na vratima svom snagom. U očajanju ne mogu da ispustim glas. Usta i grlo su mi potpuno suvi. Zavapim nekako da moram van. Neki čovek pokuša da mi pomogne. Okreće kvaku levo, desno, pa opet. Vrata se jedva otvore. Ali voz je već krenuo. Sa užasom pojmim da se svetiljke na peronu pomeraju kao da igraju neko sablasno kolo. Napregnem svu preostalu snagu i skočim na peron posut tucanikom. Ustajem, otresam belu prašinu sa kaputića a na plavom nebu mojih hulahopki izgrevaju dva krvava meseca mojih kolena. Dobro je. Napolju sam. Ne osećam bol u kolenima. Samo olakšanje. Sve slabije čujem kloparanje voza koji se udaljava i sve jače uzvike ljudi koji su se zadesili na stanici. Čujem i bezobrazna dobacivanja nekih pripitih mladića.

Polako postajem svesna nemoguće situacije u kojoj sam se našla. Noć. Nepoznat kraj. Nepoznati ljudi. Lagani pa sve jači drhtaji potresaju mi telo. Kolena počinju da me bole. Stojim